

L ANDELIJK NIEUWS

Mountainbikes rukken op

LEIDEN - De Stichting Duinbehoud heeft de noodklok geluid naar aanleiding van het rijden met mountainbikes in de duinen. Het aantal klachten hierover wordt groter en de incidenten ook ernstiger. Dit feit, opgeteld bij het gegeven dat vorig jaar al 70.000 mountainbikes zijn verkocht, is reden tot grote bezorgdheid. De meldingen variëren van het lastig vallen van wandelaars op fietspaden tot diepe bandensporen ver van de officiële paden af en tot diep in het rustgebied. Plaatselijk is al sprake van geheel stukgereden hellingen. Aan de vooravond van de FietsRai '90 (eind februari) is daarom een persakktie gehouden. Doel hiervan was aspirant-kopers van de fiets erop te wijzen dat het fietsen in woeste terreinen in Nederland nauwelijks mogelijk is, tenzij de wet wordt overtreden en/of grote schade wordt aangericht. Tevens is een schriftelijk verzoek gedaan aan alle Nederlandse duinbeheerders en duingemeenten om gezamenlijk een strategie uit te stippelen. Het is volgens Duinbehoud nodig een harde opstelling (streng optreden) te combineren met een duidelijke voorlichting aan de fietsers. M.T.

W ADDENEILANDEN

Beheersplan Texelse duinen

DEN BURG - De duingebieden van Texel, die in beheer zijn bij Staatsbosbeheer (SBB), ontberen nog altijd een actueel en deugdelijk beheersplan. Het huidige plan dateert van 1978 en had eigenlijk al in 1983 door een nieuw plan moeten worden vervangen. Voor het noordelijk deel is al een nieuw beheersplan opgesteld en daarover is ook een inspraakronde op Texel gehouden. Het definitief maken van dit beheersplan is echter stopgezet.

De vertraging heeft ondermeer te maken met de nieuwe visie van Staatsbosbeheer, die de afgelopen jaren is ontwikkeld. Vroeger was Texel opgedeeld in verschillende beheersobjecten, waarvoor een apart beheersplan werd opgesteld. Meer en meer is SBB zich er echter van bewust, dat het duingebied zoveel mogelijk als één geheel dient te worden beheerd. Een beheersplan dient daarom ook het gehele duingebied van SBB te omvatten.

In de afgelopen jaren zijn de verschillende beheersobjecten op Texel samengevoegd en is er een beheersvisie ontwikkeld voor het hele gebied van SBB op Texel. Dit wordt een integraal plan, dat ook als zodanig aan de bevolking zal worden voorgelegd. De eerdere inspraakronde over het noordelijk deel is in het nieuwe plan verwerkt. T.V.

Natuurbouw op Texel

HAARLEM - Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben f 50.000,— uitgetrokken voor de ecologische aanpassing van een watering, gelegen nabij de Bosrand te Koog. Het project behelst de aanleg van een sterk verbrede waterloop (ca. 120 meter) die aan één kant van een zeer flauw talud is voorzien. Op deze oever zal een waardevolle vegetatie kunnen ontstaan, mede gezien het feit dat deze waterloop wordt gevoed met voedselarm water vanuit de duinen. De verbrede watergang zal de huidige rechte hoofdwatering vervangen. Daarnaast zal het vervolg van de hoofdwatering over een afstand van ca. 200 meter worden verbreed. Deze overdimensionering zal tot gevolg hebben, dat de oevers extensief kunnen worden beheerd. Hierdoor kan zich ook in dit deel van de watering een waardevolle vegetatie ontwikkelen. M.J.

Z UID-HOLLAND

Schorsing Zwolse- straat aangevraagd

DEN HAAG - Op 15 maart heeft de gemeente Den Haag, via de beruchte artikel 19-procedure, een bouwvergunning gegeven voor het prestigieuze plan Zwolsestraat. De Stichting Duinbehoud is hiertegen in beroep gegaan en heeft schorsing van de werkzaamheden aangevraagd bij de Raad van State. De bezwaren richten zich op twee punten. Ten eerste geeft het plan extra schade aan het pas aangewezen Beschermd Natuurmonument Harstenhoek. Er zal een groot stuk duin vergraven moeten worden t.b.v. een waterscheidende sloot. Dit is pas enigzins acceptabel als dit voldoende wordt gecompenseerd. Dit zou het opheffen van het parkeerterrein Zwarte Pad moeten zijn, dat nu als een schiereiland het duingebied insteekt. Hierover is wel al gepraat, maar er is nog niets gegarandeerd en alles dreigt te worden teruggedraaid. Ten tweede zal het plan dermate hoog worden (ruim 50 meter) dat er een enorme horizonvervuiling ontstaat (zie foto in Duin 89-4). M.T.

Nieuwe Haven bij Scheveningen

DEN HAAG - In januari is de procedure gestart voor het Milieu-Effect-Rapport over de vierde Scheveningse Haven. De gemeente Den Haag is voornemens de haven zeewaarts uit te breiden en tegelijkertijd landaanwinning te plegen t.b.v. van recreatie en opslag. De voorgestelde oplossing zal zeker van negatieve invloed zijn op het Westduinpark en het ondiepe zeemilieu. De Stichting Duinbehoud heeft daarom tijdens de inspraak gevraagd om speciale aandacht voor de schade aan het duingebied en mogelijke compensatie daarvoor. M.T.

EWR beloofd beterschap

LEIDEN/KATWIJK - Na druk van de Stichting Duinbehoud en de Werkgroep Berkheide heeft het Energie- en Waterleidingbedrijf Rijnland toegezegd haar waterwinning zodanig te reguleren dat de laatste kwelplasjes in Berkheide behouden blijven. Dit was toegezegd tijdens de onderhandelingen over uitbreiding van de waterwinning in 1987. Toch bleek vorig jaar, dat de waterstanden zo laag waren dat de plassen (nabij de "muur" en in de Boerendel) herhaaldelijk droog stonden. Er is nu overeengekomen dat dit in 1990 voorkomen zal worden door de waterwinning aan te passen. Voor de jaren erna wordt een structurele oplossing gezocht.

Door het droogvallen zijn de plassen dichtgegroeid. Dit zal worden teruggedrongen door de plassen deze winter te maaien. M.T.

Boringen van NAM

LEIDEN - Nogal wat duinbezoekers zijn deze winter opgeschrikt door proefboringen van de NAM in diverse duingebieden. Dit bleek nog mogelijk te zijn, zelfs wanneer het gebied was aangewezen tot Beschermd Natuurmonument, zoals in Berkheide bij Katwijk.

In het bijzonder over de proefboringen in Berkheide heeft de Stichting Duinbehoud zich opgewonden en heeft ze hierover om opheldering gevraagd bij Staatsbosbeheer en het Ministerie van LNV. Bij de proefboringen liepen namelijk grote aantallen mensen dwars door het duingebied en werden springladingen diep in de bodem tot ontploffing gebracht. Volgens Staatsbosbeheer is er echter zorgvuldig gehandeld en zijn er strikte werkafspraken gemaakt. M.T.

Katwijk praat over Zanderij

KATWIJK - Na een aanvankelijk afwijzende opstelling van de gemeente Katwijk lijkt er nu toch een opening gekomen te zijn gekomen in het meningsverschil met de Stichting Duinbehoud over de inrichting van de Zanderij Westerbaan. In een overleg met burgemeester en wethouder is gepraat over een mogelijke tussenoplossing. Resultaten zijn nog niet te noemen, maar Duinbehoud is hier wel optimistisch over. M.T.

Inrichtingsplan positief ontvangen

NOORDWIJK - Tijdens een voorlichtingsavond over de aanwijzing van de Noordwijkse Noordduinen tot Beschermd Natuurmonument heeft de Stichting Duinbehoud haar herinrichtingsvoorstellen voor dit duingebied aan de bevolking voorgesteld. Hierop is zeer positief gereageerd door bevolking en pers. Het plan van Duinbehoud behelst, naast natuurherstel, een regulering van het uitlaten van honden, het herinrichten van de trimbaan en het creëren van een stelsel wandelpaden. M.T.

DELTA GEBIED

Raad van State verbiedt jacht

DEN-HAAG - De raad van State heeft geen toestemming gegeven aan de Jagersvereniging "Schouwen-Duiveland" om door te gaan met de jacht in de Kop van Schouwen. De Raad van State deelt hiermee het standpunt van de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming. Deze twee milieu-organisaties zijn van mening, dat de jacht in Kop van Schouwen moet worden stopgezet, totdat de Kroon een definitieve uitspraak heeft gedaan over de toelaatbaarheid van jacht in een natuurmonument.

In 1978/79 zijn de partikuliere gronden in en rond het duingebied de "Kop van Schouwen" aangewezen als beschermd natuurmonument. In 1988 zijn hier de staatsgronden aan toegevoegd en is een groot, aaneengesloten natuurmonument ontstaan. Dit gebied staat bekend om zijn grote rijkdom aan flora en fauna. In het gebied vinden we o.a. de plantensoorten Parnassia, Fraai duizendguldenkruid, Moeraswespenorchis, Grote keverorchis en diverse mossen en korstmossen. Diersoorten die er voorkomen zijn o.a. Ree, Wezel, Hermelijn, Roodborsttapuit, Grauwe klauwier, Ransuil, Wulp en Waterral. In de winter vervult het gebied een belangrijke functie als rust- en fourageergebied voor de Houtsnip en de Sperwer.

De jacht, die elk jaar weer plaatsvindt, is in dit natuurgebied steeds meer aan kritiek onderhevig. Steeds meer mensen beginnen in te zien, dat je in een natuurgebied de natuur zijn gang moet laten gaan. Naar de mening van de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming is het reguleren van het aantal dieren door de jacht in een natuurgebied alleen in

noodgevallen toelaatbaar, bijvoorbeeld wanneer er onevenredig veel schade optreedt in de omgeving van het natuurgebied en er geen andere mogelijkheid is om die schade te voorkomen. Tot op heden is er van dergelijke schade geen sprake geweest.

Desondanks heeft het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij afgelopen jaar gemeend om een nieuwe vergunning voor de jacht in de Kop van Schouwen af te geven aan de Jagersvereniging. Tegen deze vergunningverlening zijn de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming in beroep gegaan vanwege de schade aan natuur en landschap door de jacht.

Omdat het hier een natuurgebied betreft dat valt onder de Natuurbeschermingswet, heeft het beroep van de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming een schorsende werking. Dat wil zeggen, zolang de Kroon geen definitieve uitspraak heeft gedaan over het geschil tussen de Jagersvereniging, het Ministerie van LNV en de milieu-organisaties, mag er niet worden gejaagd. Een uitzondering wordt alleen gemaakt, wanneer de jagers kunnen aantonen dat jacht beslist noodzakelijk is. Dit is de jagers, gezien de uitspraak van de Raad van State, dus niet gelukt.

Met het besluit van de Raad van State zijn de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming zeer tevreden. Alleen dit jaar al wordt hierdoor het leven gered van 2500 konijnen, 500 fazanten, 70 houtsnippen, 270 eksters, 230 houtduiven, 100 zwarte kraaien, 30 vlaamse gaaien, 70 katten, 150 wilde eenden, 10 slobeenden, 50 hazen en 50 reeën. Deze dieren zouden anders door de Jagersvereniging zijn afgeschoten.

Nog belangrijker echter zijn, volgens de Stichting Duinbehoud en de Vogelbescherming, de perspectieven voor de langere termijn. Met het besluit van de Raad van State wordt de bewijslast om te jagen duidelijk bij de jagers gelegd. Zij moeten voortaan aantonen, dat jacht in een natuurmonument beslist noodzakelijk is. Een bewijs, dat in de praktijk nog vrijwel nooit is geleverd. De uitspraak

van de Raad van State biedt volgens beide milieu-organisaties goede perspectieven om ook de jacht in andere natuurmonumenten aan te pakken.

Vogelkijkhut Westplaat

OOSTVOORNE - De februaristormen hebben korte metten gemaakt met een vogelkijkhut die een jaar eerder was neergezet op de Westplaat, iets ten zuiden van de Maasvlakte. De situering en de aanleg van de hut en de daarbij behorende zanddammen hebben nogal wat stof doen opwaaien. Op de plek van de hut broedden in 1988 nog 45 kluten. Die waren in 1989 dan ook verdwenen. Bovendien is er een ca. 50 m. lange zanddam aangelegd van de Maasvlaktedijk naar de hut toe. Bij deze werkzaamheden zijn begroeiing en primaire duintjes platgebulldoerd, aldus ooggetuigen. Het Zuidhollands Landschap (ZHL) en Rijkswaterstaat (RWS), die verantwoordelijk zijn voor dit alles, hebben alle kritiek van de hand gewezen.

Na de storm hebben velen gedacht dat de hut nu wel aan de voet van de Maasvlaktedijk zou worden geplaatst om kritiek en verdere landschapsaantasting te voorkomen, bijv. vlakbij de nieuwe (kunstmatige) slufter. Wie schetst echter onze verbazing toen bleek dat een tweede dam van 2 m hoogte werd aangelegd met als doel de hut op dezelfde plaats te handhaven!

De Stichting Duinbehoud is een groot voorstander van natuurbeleving en vogelkijk, maar er moet wel zorgvuldig te werk worden gegaan als het om natuurgebieden gaat. Zij heeft tegenover zowel ZHL als RWS haar ernstige verontrusting laten blijken. A.S.

Parende Kluten (foto: Henk Harmsen)

